



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

9. Superbi cuiusdam & luxu diffluentis Clerici miserabilis interitus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

Aërium niuei montis liquere cacumen.
At pater, ut summâ prospectum ex arce petebat,
Anxia in assiduos absument lumina fletus,
Cum primum inflati conspexit lintea veli,
Præcipitem sese scopulorum è vertice jecit:
Amissum credens immitti Thesea fato.
Sic funesta domus ingressus tecta, paternâ
Morte ferox Theseus, qualem Minoidi luctum
Obtulerat mente immemori, talem ipse recepit.

VIII.

Quòd si hæc, tanquam à Poëtis narrata, in fabulis habentur, extant certiora. Nam Anius rex Thuscorum, quia filiam Saliam à Cathéo adolescente raptam non potuit comprehendere, teste Plutarcho, in fluuium se furiosa mente egit; quem à suo nomine fecit appellari *Anienem*; ut mortis infamia, quamvis aquis inscripta, æternùm perseueraret. Andragathius quoq; classis præfectus, qui Gratianum Imp. perfidè sustulit, Maximo tyranno, à Theodosio, victo, ex desperatione, in fluuium se præcipitem dedit, malens natare, quàm pendere. Laurentius Laurentianus Florentinus medicus, sanus simul & insanus, citra vllum corporis incommodum, citràque euidentem morbi causam, pro haustu minimè medico, in puteum se coniecit, auctore Calio, & Crinito: qui ait, se auditorem eius aliquando fuisse. Maluit tamen in Lycæum, quàm in puteum sequi: non enim siciebat. Tali etiam morte se extinxit Petrus Leonius Astrologus excellens; si tamen ea in arte aliquis potest excellere, quæ alijs mentitur, sed neminem magis fallit, quàm scientem; immò pernicioso ignorantia genere, scire se putantem. Nec vetera repetere est opus. Mea ætate, tot memini, desperatione actos, sponte, in fluuios, & puteos cecidisse, ex omni hominum genere, ut pigeat numerum inire. Nec familiarum aut consanguineorum honor me finit nomina eorum loqui, qui exemplum essent maximè luculentum.

IX.

Vnius tamen non possum, vel sine nomine, mentionem omittere, qui, me puero, in ciuitate Imperiali celeberrima, cum & clericus esset, & dignitate Ecclesiastica maximè emereret, tamen absque habitu & tonsura, solebat quotidie, per augustiores vrbis plateas, & ante ædes maximatum, tanquam aliquis Curtius Romanus,

manus, Remp. communi exitio liberaturus, magnificè obequitare, & omnium in se oculos pariter & digitos, & linguas conuertere. Sanguis illi è præcipua nobilitate: de cetero plures opes, quàm virtutes; & minor vitæ fama, quàm officij authoritas. Hinc obuio honorè omnes pileis magis, quàm animis, exhibebant, etiã de via cedentes. Transgresso, & iam tergum obuertenti, hæretici quidem palàm exserta lingua, medium vnguem ostendere, atque ciconia illudere amabant; pueri autem, vt gestum triumphantis imitarentur, brachijs vtrinque in latera ridiculè reflexis, & ipsi Thrafonticè ansati incedebant. Equus phaleris, eques inauratis calcaribus superbus, videbantur de gloriã certare, Asturco poterat ille videri, ira tolitim badizabat, nō Catonis, sed Pompei manu defricus. Sed magis eques ipse aspicientium in se oculos rapiebat, quàm caballus. Cafariem calamistratam contractior galerus premebat magis, quàm tegebat; nec vnquam in medio vertice visus est stare: sed sinistro semper lateri incumbens de cincinno pendere putabatur. In galero pluma identidem, ad omnes equi passus, subsultans, quàm sanè petulanter volitabat: quæ, si gemina fuisset, senio eques factus Mercurius poterat credi. Veste tota splendidus, & non rarò, psittaci instar, multicolor, aulæ se profitebatur asseclam; non Ecclesiæ columnam. Officij statum in eius incessu, nemo agnouisset, nisi nomen, quo ipso tumebat, cum prodidisset. Quacunque ibat, non bonus Christi, sed vnguentorum exoticorum odor auras & plateas muliebriter inficiebat. Nam hoc ipso malè olebat, quòd homo Germanus pastillos Indicos, aut gyncæum oleret. Denique omnia in illo apparebant pulchra, præter faciem, in qua omni cupreæ verrucæ cutim asperabant, & gemmæ lucebant non admodum pretiosæ. Siquidem vultus illi erat, qui potuisset, more piscium desquamari, scilicet vino ardens; & oculi, sine fletu, stillantes, quales solent esse lamiarum: vt mirarentur omnes, in tam deforme caput intrare posse superbam cogitationem. Quanquam cum fastu, etiam dementia fuit coniuncta, qua putauit animi fœditatem, corporis ornatu, posse vel tegi, vel compensari. Hic igitur mundi pupillus, populi stupor, puerorum simul risus fuit, & hæreticorum, dum viueret; sed illustre documentum vanitatis, dum moreretur. Diu ita sese vrbi maximæ

ostentauerat. Sed non respondebant pectoris penetralia ijs, quæ foris apparuerunt. Oculorum iudicio, poterat haberi, pro vase voluptatibus differto, aut thesauro deliciarum; intus tamen curæ, tumultus, desperatio, & mala extrema coquebantur. Et, videte, vanitatum amatores, in quem mundi pompa finem desinat. Hic tantus inter pocula victor, in plateis ouator; iste tam nobilis Messapus, tamque insignis equum domitor, tandem aliquando, ad pristinam consuetudinem, equo gloriosè circumuectus, angulum ciuitatis extremum petijt, ibique ante præcipui viri, amplissimum hortum, equum foribus alligauit, & pro potestate, ac more, velut animi gratia, hortum solus ingressus, remotisque omnibus arbitris, ocreatus, gladius, chlamydatus, in profundissimum puteum desperatissimè se dejecit; atque, vt casus faciem cæleret, in caput iuit; ibi extinctus, vnde breuior esset via ad Acherontem. Vbi utique eum Cerberus, tanquam nouum & peregrinum hospitem, sollenniùs allatrauit; nempe *Clericum gladium,* & quem Æaco multa peculiaria facinora commendarent, quæ postea, de submerso, in mensis, circulis, & foro passim cantabantur. Postquam enim equus eius portæ innodatus, totam expectandi patientiam consumpsit; & nunc hinniendo, nunc calcibus terram pulsando, vel herum, vel stabulum pabulumque diu poposcit, & nox redeundi tempus indicauit, quæsitus, per omnem hortum, dominus, nusquam repertus est. Fuit igitur, qui suaderet, in terris non inuentum, indagandum in aquis. Accensa in puteum demittitur lucerna, nec ibi quidquam conspicitur, nisi ocrea calcaribus auro fulgentibus vincta. Hoc vestigium fuit equitis inueniendi. Cum ocrea pes, cum pede totum cadauer extractum, ense accinctum, chlamyde velatum. Quasi cum caduere licentia loquendi è puteo prodijisset; ita illicò, quod quisque de illo vitium sciebat, liberè vbique prodebat, omnes mortem vita dignam dicebant. Quippe hunc fuisse, qui in ganeis sapius, quàm in templis sit versatus; in cuius manu assiduè poculum, nunquam Breuiarium sit visum; è cuius ore nihil nisi vomitus; & quod foedius est, nisi Veneres & meretrices prodierint; à quo parentes filias, mariti vxores abscondere, atque custodire debuerint; denique, qui tot flagitia fecerit, & nunquam conspectus sit ea sacerdoti confiteri; quæ ta-

men, in vino, jactare, & tanquam rem bene gestam, glorianter prædicare non veritus sit: homo indoctus, superbia inflatus, & omnis commonitionis impatiens. Nimirum hæc Dei esse judicia, aiebant, ut, qui toti ciuitati fuerit scandalum, idem etiam toti ciuitati fieret exemplum; atque ab huius exitio sapere discerent, qui, si ab Ecclesia, pecunias, & pingues census accipiant; si omnibus se anteferant; si fulgeant in tunicis, si sint in poculis fortes, nomini se suo, officioque satisfacere arbitrantur; plusque sibi licere existimant, quam qui vel in aulis profanissimorum Principum, aut in castris audacissimorum militum vitam agitant, sine lege, sine mente. Denique aquis, dicebant, merito diluendum fuisse guttur, per quod prius tot vini dolia fluxissent. Tali lesso exequiæ fuerunt illius cohonestata, qui mendosissimis moribus infamis lethi coronidem adjecit. Ita qui omnia sacra rident, in interitu & ipsi ridentur: ut ne tum quidem etiam, cum flere deberent, sine risu sint, sed alieno.

Hi sunt, qui, ut desperatè viuunt, ita & desperatè moriuntur. Nempe quia eundem mortis magistrum admittunt, quem vitæ habuerunt. Utinam Chryostomum audirent, cuius hæc sunt: *Aduersus desperantes ait Dominus: An non surget, qui cecidit? an qui auertit, non conuertetur? Et rursus: Nolo mortem peccatoris, sed ut conuertatur, & uiuat. Et: Hodie si vocem eius audieritis, &c. Et quòd letitia sit in calis, cum peccator poenitentiam agit. Multaq; huiusmodi & documenta, & exempla in Scriptura inueniuntur. Ne autem religionis nomine perdamur, illud Pauli dicendum iterum atque tenendum est: Ne nimio dolore, inquit, absorbeamur.* Diaboli enim artificio, dolor pro peccatis debitus, fit dolor nimius & immoderatus, non iam ad poenitentiam ducens, sed trahens ad desperationem, quæ est vltimum omnium scelerum complementum.

Quantus enim furor est, ne moriari, mori?

Et morte quidem duplici vnus mortis redimere timorem? *Anima præstantis prorsus, ait Antiochus, ac generosa peculiaris conditio ea est, ut quantacumq; tandem inuident, calamitatum procelle, nullo unquam pacto sinat a se auelli spei solidæ anchoram. Ob hoc enim hominis vita τρεπτήριον dicitur; tentationum, seu Piratarum domicilium. At nos, ne sic quidem à Domino deficiamus, quousque tentatorem jubeat*

semo-

X.

S. Chryost.
hom. 87. in
Matth.